

Hasara za kutunza vibaya kumbukumbu za shamba

- ✓ Inapelekea kutokua na uwezo wa kujua kiasi cha fedha kinachoingia na kinachotoka hivyo kutokua na uwezo wa kujua kama unapata faida au hasara.
- ✓ Inapelekea kutokua na uwezo wa kujua vitu vinavyomletea faida au hasara
- ✓ Inapelekea kutokua na uwezo wa kufanya maamuzi sahihi (Manunuzi ya pembejeo, Ubadilishaji wa mazao shambani na uongezaji wa mavuno)
- ✓ Inapelekea kutokua na uwezo wa kutambua ni watu gani unaowadai au wanaokudai na ni kiasi gani.
- ✓ Inapelekea kutokua na uwezo wa kupanga mipango ya kilimo.
- ✓ Inapelekea kutojua nani mteja wako mkubwa na mwenendo wa bei.
- ✓ Inapelekea kutokua na uwezo wa kujua mwenendo wa kilimo chako

Kwa Maelezo zaidi wasiliana na:

Meneja

Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Tanzania

TARI – Kifyulilo,

S.L.P 93,

Mufindi

Iringa - Tanzania.

Simu: 0765 1760400769 492549

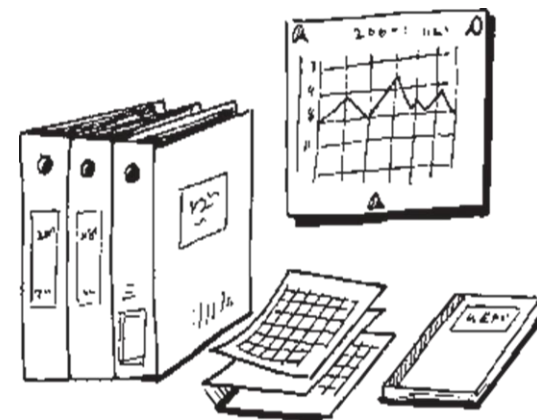
Barua pepe: cmkifyulilo@tari.go.tz

Tovuti: www.tari.go.tz

**TAASISI YA UTAFITI WA
KILIMO TANZANIA (TARI)**

**UTUNZAJI KUMBUKUMBU
ZA SHAMBA**

“MALI BILA DAFTARI HUPOTEA

BILA HABARI”

Utangulizi

Umuhimu wa kutunza kumbukumbu za shamba

Namna bora ya utunzaji wa kumbukumbu za shamba

Utunzaji kumbukumbu za shamba

Ni kitendo kinachohusisha uhifadhi taarifa zote zinazohusu kilimo.

Aina za Kumbukumbu

- i. Kumbukumbu za mauzo
- ii. Kumbukumbu za Manunuzi
- iii. Kumbukumbu za vibarua
- iv. Kumbukumbu za ardhi iliyo kodishwa
- v. Kumbukumbu za mali zote zinazomilikiwa na biashara

Mfano: Trekta, majembe, godauni, pampu ya dawa n.k

- vi. Kumbukumbu za bili mbalimbali

Mfano. Bili za maji, Umeme n.k

- vii. Kumbukumbu za usafiri na gharama zingine.

- a) Inasaidia kujua mzunguko wa fedha (fedha inavyoingia na inavyotoka)
- b) Inasaidia kupanga mipango ya kilimo chako
- c) Inasaidia kupata mikopo katika Taasisi za fedha **Mfano.** Benki, VICOBA n.k
- d) Inasaidia kufanya tathmini ya mwenendo wa kilimo (biashara inakua au haikui)
- e) Inasaidia mkulima kufanya maamuzi sahihi **Mfano:** Maamuzi juu ya kuendelea na kilimo au kuacha
- f) Inasaidia kujua ni wakati gani mauzo ni mengi
- g) Inasaidia kujua ni wakati gani wa kujumua/kununua vitu **Mfano.** Kujua ni wakati gani wa kununua pembejeo za kilimo
- h) Inasaidia kukadiria mapato na kurekebisha matumizi
- i) Inasaidia kutambua changamoto zinazokumba kilimo
- j) Inasaidia kupanga bei ya mazao

- ♣ Tunza kumukumbu zinazofanana kwenye kitabu/ leja/ daftari moja/ ukurasa mmoja.
Mfano: Mauzo yote ya mazao yawekwe kwenye kitabu cha mauzo, manunuzi yote ya pembejeo yawekwe kwenye kitabu/ leja/daftari/ukurasa wa pembejeo n.k
- ♣ Tumia kalamu ya wino (pen) katika kuingiza taarifa kwenye vitabu/leja/daftari. Hii itasaidia kuwa na taarifa za muda mrefu kwani hazitafutika.
- ♣ Weka vitabu/leja/daftari mbali na uchafu, maji, moto, watoto au kitu chochote kinachoweza kuharibu vitabu vya kumbukumbu
- ♣ Weka/hifadhi vitabu/leja/daftari mahali unapoweza kuvifikia kiurahisi. Hii itasaidia kufikia vitabu/leja/daftari pindi unapotaka kuingiza taarifa.
- ♣ Ingiza taarifa kwenye kitabu/leja/daftari kwa wakati, hii itasaidia kutosahau taarifa.

Mfano wa Kitabu cha Mauzo ya mazao;

Tarehe	Jina la mteja	Bidhaa/ zao lililouzwa	Idadi/ kiasi	Bei	Jumla ya Fedha